

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 113. szám.

Kedd, május 19.

Városi közgyűlés.

A Délmagyarországi Tanítóegyesület in-
ternátusa. — Hatósági péküzlet. — Kisebb
ügyek.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, máj. 19.

Hosszabb szünet után Nagybecskerek
város képviselőtestülete tegnap ismét
közgyűlést tartott, amely a nagyszámban
megjelent képviselőtestületi tagok élénk
érdeklődése mellett nyílt meg, de a tárgy-
sorozatra tüzdött kisebb jelentőségű ügyek,
a Délmagyarországi Tanítóegyesület nagy-
becskereki internátusa körül elhangzott
hosszabb vita után csakhamar lepasszot-
ták a városatyák számát, úgy, hogy a
közgyűlés vége már az érdeklődéstelen
egyhangúság jegyében folyt le. Érdekes
lett volna a felállítani kért hatósági
kenyérgyár, illetve péküzlet, de mivel ez
későn érkezett tárgy volt, a képviselőtes-
tület előbb a tanácshoz utasította javas-
lattétel végett.

A közgyűlés lefolyásáról szóló részle-
tes tudósításunk a következő:

Nagybecskerek r. t. város képviselő-
testülete tegnap délután 3 órakor a volt
esküdtársi teremben dr. Perisics Zol-
tán polgármester elnöklésével közgyűlést
tartott.

Elnöklő polgármester az ülés megnyi-
tása után bemutatja a törvényhatóság
jóváhagyó határozatait több képviselő-
testületi határozatról.

Ezután áttért a közgyűlés a dél-
magyarországi

tanítóegyesület internátusa

ügyének tárgyalására. Az állandó vá-
lasztmány ugyanis indítványozza, hogy
a város a régi kórházépületet 3 évre en-
gedje át az internátus céljaira, továbbá
fűtést és világítást szavazzon meg.

Dr. Várady Imre képviselőtestü-
leti tag egy harmadik internátusnak a fel-
állítását kifogásolja.

Dr. Pollák Viktor képviselőtestü-
leti tag szükségesnek véli a segély meg-
szavazását.

Az elnöklő polgármester előadja,
hogy az épületet annakidején azért kifo-
gásolták közegészségügyi szempontból,
mert a benne lévő internátus túlszűfolt
volt.

Azután szavaztak a közgyűlés 54
szavazattal 17 ellenében a segélyt meg-
szavazza azzal a kikötéssel, hogy 50 gyer-
meknél többet nem lehet elhelyezni benne.

Jelenti a polgármester, hogy az oppo-
vai legelőpért, amelyet a város ellen in-
dítottak a legelőnek gyakorlótérül való
fehasználása miatt, a város harmadfokon
megnyerte. Az állandó választmány in-
dítványozza, hogy a város budapesti jogi
képviselőjének még külön jutalom szá-
vazzassék meg.

A közgyűlés Gardinovaeski Mi-
lán, dr. Zsupánszki Szlavkó és a pol-
gármester felszólalása után 42 szavazattal

31 ellenében az állandó választmány in-
dítványát elvetette.

Ezután a közgyűlés

kisebb ügyeket

tárgyalt. Nevezetesen a Rákóczi-utcai
Béga-híd ügye fölött napirendre tért, el-
határozta, hogy a Tomaseváci-uti szerb
temető előtti járda és kocsint közötti
részt kikövezteti, egy újabb gyógyszer-
tárnak a felállítását nem tartja szükse-
gesnek, a róm. kath. árvaháznak és a
Zenekedvelők Egyletének segélyt szavaz
meg, Naszke Károly alszámvevőnek napi-
díjait nem állapítja meg, a fűszerkeres-
kedőknek az 1915. évre az ásványvizadót
elengedi, a hentések és mészárosok kérel-
mére a vágatási időt délelőttre tüzi ki,
többeknek az illetőséget nem adja meg,
Pánics Dániel, Berberszki György és
Czvetkovy Vazul városi tisztviselőknek
szabadságot engedélyez.

A pénzügyigazgatóság átirata folytán
221 háztulajdonos házbérjövendelmének
bizottságilag való megállapításához a vá-
ros a maga részéről Puts Frigyes és
Végh Károly képviselőtestületi tagokat
küldi ki.

Jelenti még a polgármester, hogy több
lakos kérvényt intézett a városhoz

hatósági kenyérgyár

felállítása iránt.

Erre nézve a közgyűlés úgy határo-
zott, hogy előzetes tárgyalás és javaslat-
tétel végett a tanácshoz utasítja a kér-
vényt.

Ezzel a közgyűlés kevéssel öt óra
előtt véget ért.

Városi programmpontok.

IV.

Nagybecskerek, máj. 19.

Azon közintézményeink sorában,
melyek csak egy felveendő nagyobb-
szabású városi kölcsön útján teremthetők
meg, elsőrangú fontossággal bír városunk
vizvezetékkel való ellátása és esat-
ornázása, egy városi vásár-
csarnok építése, a kövezés fokozot-
tabb mértékben való teljesítése és egy
új városi ház építése.

Mielőtt azonban ezeknek az igazán
égető és sürgős megoldást igénylő felada-
toknak létesítéséhez fognánk,

általános városrendezési tervet

készítendő, melynek egyszer megállapított
kereteit pontosan és szigorúan be kell tar-
tani. Igazán esodálkozik az ember, ha
meggondolja, miként tarthatja a nagy-
becskereki városi polgár magához, kultu-
rális és gazdasági helyzetéhez méltó lakó-
helynek azt a várost, melynek lázt lehelő,
békanyállal borított és békákat nevelő
baráiból, Amerika városrészen az orszá-
gos tárházakkal szemben levő pocsétaból,
a város belterületén levő vásárteréből nem
a modern hygiéne, hanem saját magunk
szörnyű mulasztásai kiáltanak felénk. Ha
idegen érkezik esős időben városunkba, a
szeged-nagykikindai vasutállomás be-
járójánál tanácstalanul áll meg és rémül-
ten méri azt a nagy sártengert, mely előtte
van, mivel megszokta, hogy még a leg-

utolsó faluban is a vasuti állomás a fő-
utca végén emelkedik, hova gondozott
műút mellett, kellemes gyalogjárón, ár-
nyas fák alatt jut ki az utazóközönség.

Ha ugyanez az idegen végre meg-
találja a városunkba vezető Aradézi-ut-
cát, akkor, ha a reggeli vonattal érkezik
és szerencsés napja van, ott találja az
utcán az iskolába siető gyermekhadat, az
uttestet teli robogó bérkocsikkal, kik kö-
zött megrakott társzekerek dögögnék és az
uttestet egész szélességében elfoglaló utca-
seprőket, akik a lehető leggondosabban
ügyelnek arra, hogy az iskolába siető
gyermek, hivatalba menő tisztviselők és
hetivásárra járó polgárok előtt minden
piszkot és miazmát lehetőleg alaposan
felkavarjanak. Arnyékos, parkozott köz-
tereket hiába keres, főterünkön macska-
fejű kövek és a lefolyt hetivásár hullá-
dékai viritanak és a keskenyvágányu
kávédarálója áll békésen pöfögve és füs-
töt okádvá a közegészségügy nagyobb
tisztelőre. És ha még inkább érdeklődik,
azt is tapasztalni fogja, hogy a város szí-
vében ott terpeszkedik a vásártér, a
barák és pocsétfák, míg az új építkezéseket
kint folytatják az aradézi országot men-
tén és a bégaparti állomás felé eső kül-
területen.

Hogy milyen véleményt fog alkotni
ezek után városunkról, az kétségtelen;
ítéletét nem fogja befolyásolni sem az a
nehány felvirágzott lámpakaró, amit lá-
tott, sem a földrajzi mesekönyveknek az
a kitétele, hogy Nagybecskerek az óriási
Torontálvármegye székhelye és kulturá-
lis középpontja.

Abba már bele kell törődnünk, hogy
baramenti girbe-gurba utcáinkat ki nem
egyenésíthetjük, hogy Váraljai, Nicky-
és Uri-utcai teknőket fel nem tölthetjük,
arról azonban nekünk, akik világosan lát-
juk ma már ezen visszaszépítkezések szo-
moru eredményeit vakolathullató, nedves
és egészségtelen lakások alakjában, első-
rendű kötelességünk godoskodni, hogy
ami még helyrehozható és megmenthető,
tervszerűen helyrehozzassék és megmen-
tessék. A vásárteret sürgősen ki kell
helyezni és részben parkozni, részben
azon gyermekjátsszóhelyet létesíteni, rész-
ben sporttelepeket, tenispályákat léte-
síteni rajta. A főteret parkozni kell
és ahol az utcák szélessége megengedi,
utcai kerteket kell létesíteni, hogy
lombhoz, tiszta levegőhöz és illathoz jus-
sunk a barák büze és a szunyogok milliói
helyett. A barák betöltését fel kell
venni a városrendezési tervbe a csatorná-
zás és vizvezeték bevezetésével kapeso-
latban. A keskenyvágányu vasu-
tat sürgősen ki kell helyezni a város-
ból és helyette villamos közuti vasutat
létesíteni. A barák betöltésével meg kell
nyitni az eddigi zsákutcákat. Az építendő
új pályaudvar helyét meg kell állapítani.
Fel kell tölteni a raktárházakkal szemben,
a Béga hajlásában levő mocsarakat úgy,
hogy a telkek kisajátíttassanak és azok
a lerombolt régi épületek törmelékeivel
töltesse fel, mert kívánatos, hogy a
városnak az a része mielőbb beépítették;
ugyanott hidat kell létesíteni, hogy az
Amerikában lakó polgárok kijuthassanak
a vasuti állomásra.

VÉDJEGY

„MODIANO” • A LEGDRÁGÁBB
DE
A LEGJOBB!
Orvosi tanácsra úgy a hírvételek
mint a lapocskák nyomatlanok; de
mindenikben benne van viznyomással
a védjegy és a gyáros aláírása: S. G. Modiano

615—(a)15.1

Főraktár: Strélinger Márk m. kir. dohánygyárudájában.

Mig egy ilyen tartalmu városrendezési terv megvalósítva nincs, nem is remélhetjük, hogy városunk fejlődése egészséges alapokat nyer. Ma csak az tartozkodik Nagybecskerekre, akit ide köt az a néhány barázda, amit örökölt, vagy a hivatala és az a néhány iparos és kereskedő, aki itt keresi kenyerét. És ezek is, ha tehetik, félretesznek minden lokalpatriotizmust és örülnek, ha tovább mehetnek. Kell-e még, egészségessé, széppé kell tennünk ezt a várost, hogy kulturlények méltó életet élhessenek benne.

Dr. Hochstrasser Miklós.
(Folytatjuk.)

HIREK.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Május 19.

Barométer áll 752.4. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 20.6 C°. Hőmérséklet: maximum 18-ikán 19.1 C°, min. ma reggel 13.3 C°. Csapadék 17. mm. Felhőzet Cu—St10. Szélirány és erősség NW3. Jósolat a következő 24 órára: Enyhe, változékony, elvéve csapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Iparengedélyek.** A szombaton dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság újabbán a következőknek adott iparengedélyt, illetve iparigazolmányt: Toskov Lyubának csizmadiaságra, Papp Lajosnak cipészségre, Jozsimov Istvánnak bocsorosi iparra, Szelgrád Antalnak és Fenyvesi Jánosnak asztalosásra, Pakai Istvánnak férfi és női szabóüzletre, Ferdinándy Mihálynak, Gergely Istvánnak kisebb ácsmunkákra, Blesz Ferencnek kereskedelmi tudakozó és inkasszó ügynökségre.

— **A választójogi vizsga.** Ma kezdődött meg Nagybecskerekben azoknak a vizsgáztatása, akiknek szavazati joga az írás-olvasás tudásához van kötve s ezt igazolniuk kell. Nálunk azonban úgy látszik, meglehetősen közömbösséggel vannak az érdekeltek a választójog iránt, mert ebből a 27 ezer lakosságú városból mindössze 83-an jelentkeztek a vizsgára. A vizsga a városháza egyik termében volt s a jelentkezők csekély száma folytán nem a kijelölt három bizottság, hanem csak egy bizottság előtt folyt a vizsga. A bizottság elnöke Pánics Dániel városi tanácsos, tagjai pedig Popovics Bogdán szerb hitfelekezeti iskolai igazgató és Filó Róbert városi pénztáros volt. A jelentkezők magyar, német, szerb és román nyelven igazolták, hogy írni-olvasni tudnak, olyanformán, hogy megfelelő iskolai könyvekből néhány sort olvastak, majd pedig diktálás útján ugyancsak néhány sort irtak. Délig ötvenen vizsgáztak le, valamennyien sikerrel s mind-egyikük mindjárt megkapta a tudományát igazoló hivatalos bizonyítványt. A vizsgát ma délután 2 órától hatig folytatják s valószínű, hogy ma valamennyi jelentkező levizsgázik.

— **Az irgalmas nővér temetése.** A „névtelen hősök“ egyikét, a József-kórházban működő irgalmas nővérek főnöknőjét, Praprotnik Kazimirát, aki félszázadot töltött a szenvedő emberiség szolgálatában, kísérték tegnap délután 2 órakor igen nagy részvét mellett örök nyugalomra. Nagybecskerek közönsége is

általános részvéttel honorálta az elhunyt 14 évi itteni működésének áldozatkész önzetlenségét. A gyászszertartást Magyar Pál pápai kamarás apátplébános végezte fényes segédlettel a helybeli és vidéki papság közreműködése mellett. A gyászháznál a temetést végző főpap magyar és német nyelven tartott gyászbeszédben bucsuztatta el az elhunytat azoktól, kiknek áldozatul hozta élete minden pillanatát. A sirnál pedig dr. Kleits János kórházi igazgató-főorvos mondott szép beszédben utolsó istenhozzádot az elhunyt munkatársnak, méltatva a betegápoló nővér önzetlen működését. Az impozáns gyászmeneten a kedvezőtlen idő ellenére is résztvettek nagy közönség kíséretében a vármegye képviselőjében Szilágyi Albert tb. megyei főjegyző, piaristák rendháza részéről dr. Csósz Imre és Palkovits Károly ny. főgimn. tanárok, a kórházi bizottságból dr. Fialowsky Béla, a kórházi orvosi és tisztviselői kar teljes számmal, továbbá a zágrábi irgalmas nővérek általános rendfőnöknője, a zimonyi és pancsovai rendház kiküldöttei, az Iskolanővérek zárdájának és a Messinger-intézetnek internátusa és tanári kara, az önkéntes ápolónők testülete stb. A menet élén fehérbe öltözött első áldozó leánykák vitték a szerzetesi jelvényeket és virágkoronát a szalagfóliával: „Jutalmad legyen az égi korona — Kindl J. Ede.“ A kocsit a ravatalra helyezték virágok és koszorúk díszítették. Virág- és koszorúadományokkal tolmácsolták utolsó tiszteletüket: „Az orvosi kar — a buzgó munkatársnak“, „A tisztviselői kar — a jólelkű főnöknőnek“, „A tisztelet jelül — az önkéntes ápolónők“, „Tisztelete jelül — Messinger-intézet“, „A kegyelet jelül — az ápoló és szolgaszemélyzet“, Magyar Irma és Fischer Klárka kisasszonyok.

— **Figyelmeztetés a községi mozik felállítására tárgyában.** A Torontálvármegyei jegyzőegyesület elnöksége a következő figyelmeztetést közli:

Figyelmeztetjük összes kartársainkat, hogy a községi mozik felállítására és egyéb tudnivalók elnyerése céljából közvetlenül a „Magyar város- és községfejlesztő részvénytársasághoz“ Budapest, V., Zrínyi-utca 7. szám forduljanak. — Az egyleti elnökség.

— **Közönet.** Perl Mihály áll. felső kereskedelmi iskolai tanár 20 koronát adományozott a Gyermekbarát-egyletnek, melynek vezetősége ezton mond halás köszönetet a nemeslelkű adományért.

— **Az izraelita hitközségből.** A nagybecskereki izraelita hitközség képviselő-testülete dr. Goldmann József választó bizottsági elnök vezetése alatt folyó hó 17-én alakuló ülést tartott, melyen a hitközség tisztviselői és bizottságok tagjai megválasztották: elnöknek: dr. Pollák Győzöt, alelnöknek: dr. Stern Lázárt, templomgondnoknak: Kurländer Imrét és Temmer Salamont, pénztárosnak: Guttmann Mórt, előjárósági tagoknak: dr. Godlmann Józsefet, Hirtenstein Márkot, dr. Kardos Samut, Löbl Jakabot, Mangold H. L. és Temmer Sándort. Számvizsgáló-bizottsági tagoknak: Havas Dánielt, dr. Klein Dánielt és Lovas Simont.

— **A kulturegyesület szünidei gyermekkitalapítása.** A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület, mint minden évben, az idén is kitelepít a nyári szünidőre nem magyar ajkú gyermekeket magyar városokba, ahol a gyermekek a tiszta magyar környezetben játszva elsajátíthatják a magyar nyelvet. A gyermekeket az egyesület Szegeden, Makón és Hódmezővásárhelyen helyezi el gondos felügyelet mellett s könnyű oktatásban is részesíti őket. A szülőknek mind-egyetlen havonként 25 koronát kell fizetni, míg az ellátási többletet, a gyermekek utazási költségeit, oktatási és felügyeleti díjait az egyesület fizeti. Az egyesület a kitelepítés szervezését a vármegye különböző községeiben már megkezdte, de ha más községekből is óhajtnák a szülők gyermekeiket magyar szóra kitelepíteni,

óhajukat legkésőbb június 10-ikéig jelentésük be az egyesület titkárnak, Somfai Jánosnak.

— **A zenekedvelők egyesületének közgyűlése.** A nagybecskereki zenekedvelők egyesülete május hó 21-ikén, csütörtökön délelőtt 11 órakor tartja rendes évi közgyűlést a vármegyei nagytermében a következő tárgysorozattal: 1. Titkári jelentés az egylet munkásságáról. 2. Számadatok. 3. A költségvetés megállapítása. 4. Zeneiskola fölállítására. 5. Indítványok. A közgyűlés után a választmány tart ülést.

— **Gyermeknap adományok.** A gyermekvédő liga nagybecskereki fiókja folytatón a következő adományokat halás köszönettel nyugtatja: Torontálmegyei takarékszövetkezet és hitelbank 25.— K. II. sz. áll. el. iskola helyben 10.85 K. I. sz. áll. el. iskola helyben 9.02 K. III. sz. áll. el. iskola helyben 9.08 K. Evang. egyház helyben 10.— K. Steinitzer Géza 25.— K. Iskolanővérek tanintézete helyben 7.86 K. Gör. kel. szerb el. iskola helyben 5.08 K. Stejkovits Mladen tanító Orlód 20.78 K. Eisler Gyula tanító Perlasz 30.07 K. Ökrös József tanító Kiszombor 13.83 K. Közp. áll. el. iskola Törökbeese 7.75 K. All. el. iskola Ócsanád 11.28 K. Krachtus V. ig. tanító Csávos 2.22 K. Sziller Károly ig. tanító Nagyikinda 10.79 K. All. el. népiskola Beadra 3.56 K. All. el. népiskola Óbesenyő 16.63 K. Stoffel János áll. el. isk. ig. Zombolya 63.36 K. Főgimnáziumi tanulók helyben 10.30 K. Összesen 292.46 K.

— **A Modern Mozi a városi színházban.** A városi színházban máiól kezdve a Modern Mozi veszi át az uralmat s a zajos szinpadit életet a csöndes, de mégis sokat mondó vászon váltja föl. Ma este egy napi elité-műsor lesz a moziban, szerdán és csütörtökön este pedig A s t a N i l s e n-esték lesznek s a nagy filmművész legújabb kitűnő alakítását fogjuk látni. Az előadások este fél 9 órakor kezdődnek.

— **A hálósobák réme,** a poloskák kirtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin“ történet próbák, beigazolódtott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: Kollarich- és Cikajló gyógyszerárakban és a készítőnél „Löcherer Gyula gyógyszerárakban Bártfán.“

Színház, irodalom.

** **Az utolsó előadás.** — Benn az erdőn. Tegnap este bucsuzott el Balla színtársulata Nagybecskerektől s a tegnapi előadással véget ért a több mint hat hetes tavaszi színiévad. Ha az igazgató mérleget csinál, kétségtelenül meg lehet elégedve a becskereki szezonnal, mert hat héten át ugyszólván folyton telt háza volt s a közönség a legnagyobb érdeklődéssel viseltetett a társulat iránt. Ebből Balla igazgató a legjobb biztatást nyerheti a jövőre nézve s egyben bizonyára igekezni fog, hogy a közönségnek továbbra is a legjobbat nyújtsa s a következő szezonra társulatának egyes hiányait is eltüntesse. A tegnapi esti bucsuelőadással ismét a legjobb emléket hagyják hátra Ballaék, mert pompás előadási nyújtottak Garvay mélyen járó drámájával. Balla Kálnán, Tariesa egyike legjobb alakításainak s méltó partnerei voltak felesége Marthon Erzs, Tábori Imre és A. Szabó Irma. A színházat az utolsó estén is egészen megtöltötte a közönség, amely zajos tapsokkal honorálta az előadók gondos szép játékát s meleg ovációval, virágokkal bucsuztatta el a Balla-párt.

(*) **Diszitő Művészet.** A művészi izlésnek szélesebb körben való terjesztésére lett ezen folyóirat szervezve. Most pedig a májusi szám, az 5-ik füzet is elhagyta a sajtót. Gazdag tartalmában kiváló jelentőséggel bír a gyermekjátékok eredeti alakjaival foglalkozó bevezető cikk, melyben Kárpáti Aurél világosan rámutat arra, hogy ezek a gyermekek ismeretéhez és képzeletéhez mért egyszerű arányok és színezések rajzolás folytán milyen termékenyítő

hatással vannak a gyermekek fantáziájára. Azért modellül ajánlja azokat az elemi iskolai rajztanításhoz. A betűvetés cím alatt Mitterszky József fejtegeti a feliratok és a szövegek izléses előállításának művészetét. Értékes cikkében beható oktatást és irányítást nyújt úgy az iskoláknak, mint az iparosoknak, miként kell művészi betűket vetni a szöveg vagy a felirat számára. Találunk e számban vízjegyeket, amelyekről Szőnyi László ír, száznál több képet Muhitstól, Hellbingtől, Örkényitől, Bokrostól és Szekeresétől. Találunk benne sok szép színes mellékletet, amelyek közül kiválik Boerné Undi Mariska bájos gyermekfrise. Hogy e kedves színes kép bárki által felhasználható legyen, levasalható eredeti nagyságu részletív van hozzá me lékelve. A gyűjtők számára propaganda-bélyegeket is hoz a Diszitó Művészet. A folyóirat bármely könyvkereskedésben előfizethető fél-évre 7:50 K-ért. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Rudolf-tér 6.

TÁVIRATOK.

Az ellenzék a katonai kiadások emeléséért.

— Megint fölkinálkozik az ellenzék. —

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Politikai körökben nagy visszatetszést kelt, hogy az ellenzék a delegációban folytatja a sajtójában már napok előtt megkezdett akcióját, melylyel a tiszti illetmények felemelése mellett száll sikra avval a nyilvánvaló szándékkal, hogy ugynevezett jó fiuknak mutassák magukat a kormányelnökkel szemben, aki az ország jelenlegi súlyos gazdasági viszonyai közepette a legrigorózusabb takarékoság álláspontjára helyezkedik és a gazdasági helyzet javulása esetére is mindenekelőtt a polgári tisztviselők sorsát javító szociális intézményeket óhajt megvalósítani.

Az ellenzéki választóközönség fog leginkább esodálkozni, ha olvassa, hogy képviselői most hirtelen a katonai kiadások emeléséért való hadakozást tartják legsürgősebb feladataiknak.

Katonai mérvadó faktorok egyébként teljesen tisztában lehetnének az ellenzék hirtelen támadt jóindulatának célzatával és bizonyosan nem felejtették még el, hogy ugyanaz a Rakovszky István, aki tegnap is fulminális beszédet mondott a tiszti fizetések felemelése mellett, egyik harcosa volt azon obstrukciónak, mely a hadsereg fejlesztését több mint 10 éven át megakadályozta.

Találónan konstataáltak tegnap munkapárti oldalról, hogyha annakidején Rakovszkyék a hadsereg fejlesztését meg nem akadályozták, nem lett volna szükség azon rendkívüli hadügyi kiadások egy jelentékeny részére, melyet legutóbb a külpolitikai helyzet folytán a hadseregre fordítani kénytelenek voltunk és akkor bizonyára jutott volna pénz a katonai tiszti illetmények felemelésére is.

Az ellenzék haremódorára jellemző, hogy bár Tisza határozattan kijelentette, hogy ezidő szerint az ország teherviselési képességére való tekintettel a hadügyi miniszter igényeit nem honorálhatja, az ellenzéki sajtó egyrésze most mégis azt írja, hogy Tisza meghátrált Krobotin elől. Az olvasóközönség ilyen félrevezetése semmiesetre sem válik javára az illető új-ságok tekintélyének.

A KIRÁLY ÁLLAPOTA.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mai schönbrunni jelentések szerint a király állapota állandóan jó. Nyugodt éjszakája volt s köhögés nem zavarta.

A DELEGÁCIÓK.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció tegnap délután kezdte meg plenáris ülését Zichy Ágost gróf elnöklésével. A tegnapi ülésen Telegdy József Mangra Vazul inzultálása miatt meginterpellálta Berchtold gróf külügyminisztert, aki kijelentette, hogy megfelelő eljárásra utasította Czernin gróf bukaresti követünket. A követ el is járt a román kormánynál, amely kijelentette, hogy kellő elégtételt ad. Kinyomoztatja a bűnösöket s megbünteti őket. Ugyancsak a tegnap délutáni ülésen Rakovszky István nagy hévvel követelte a katonatisztek illetményének fölemelését, Hadik János gróf pedig a palotaórség tisztjeinek afférje ügyében annakidején kiadott katonai kommunikét melegítette föl.

A delegáció plénuma ma délelőtt folytatta tanácskozásait. Ma Apponyi Albert gróf szólalt föl, utána pedig Okolicsányi László beszélt.

A MINISZTERELNÖK PARBAJA.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf miniszterelnök és Rakovszky István ügyében a kiküldött zsüri, amely négy tábornokból állt, tegnap délután tartott tanácskozásán úgy döntött, hogy semmi ok sincs arra, hogy a miniszterelnök lovagias elégtételt ne kapjon. Ennek folytán a két fél segédei ültek össze tanácskozásra s közel éjjelig tartó tárgyalás után kard-párbajban állapodtak meg, amelyet Tisza és Rakovszky ma délután 3 órakor vivnak meg a Rákosi-féle vivóteremben.

A HALDOKLÓ KOSSUTH FERENC.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc állapota ma ismét aggasztóra fordult. Az orvosok jelentése szerint a beteg eszmélete zavart s állapota állandóan változatlanul súlyos. Déli 1 órakor Kossuth eszméletlenül fekszik.

KATONAI ÓRIZET ALÁ VETT VASUTAK ÉS HIDAK.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A Reichspost mai számában azt jelenti, hogy a budapest—zimonyi vasutvonalon több állomáson katonai expozitúrákat állítottak föl, amelyek ma reggel óta működnek. A pétervárad—ujvidéki vasuti hidat is katonai őrizet alá vették s a hidon csak a pétervárad-i erőd parancsnoka által kiállított engedélylyel lehet átmenni. A bécsi lap jelentése szerint az Erdélybe küldött detektívek megállapították, hogy román alattvalók merényletet terveznek s föl akarják robbantani az ujvidéki, szegedi és szolnoki vasuti hidakat.

A BÉCSI NÉMET NAGYKÖVET LÁTOGATÁSA.

Budapest, máj. 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tschirszky bécsi német nagykövet ma Főthra rándult Károly László gróf meglátogatására.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, május 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 792—, Osztrák Hitel 608—, Koronajáradék 80:50, Osztrák-Magyar Állam-

vasut 696—, Jelzáloghitelbank 402—, Leszámitoló Bank 499—, Hazai Bank 277—, Magyar Bank 479—, Kereskedelmi Bank 3595, Rimamurányi 632—, Salgótarjáni 692—, Általános Kőszénbánya 1010, Közuti Vasut 597—, Vilamos Vasut 312—, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (májusra)	13-96
Buza (októberre)	12-35
Rozs (októberre)	9-79
Zab (októberre)	8-07
Tengeri (májusra)	7-29
Tengeri (júliusra)	7-50

Szerkesztői üzenetek.

— enes. A novella közlése a nagy anyaghalmaz miatt késik. Ami késik, azonban nem mulik.

R. R. E. Ujpest. Köszönettel vettük. Sz. S. (A sárga bőrtáska.) Nem közölhető.

U. F. (A tánciskola.) Nem üti meg a mértéket s így nem közölhetjük.

A közlendők közé soroztuk a következő kéziratokat: A naturalista. — Munkáltató és esztétikai nevelőoktatás. — Tartalékos tiszték egyesülése. — Ernőke és Péter.

Hirdetések.

A nagybeeskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság

2322—914. tlkvi szám. 591—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Az Ittebei Takarékpénztár Részvénytársaság végrehajthatónak Czrnianszki Bogolyub és Czrnianszki Láza végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 330, 1200, 1900, 1376 korona tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a nagybeeskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőttebe községben fekvő s a felsőttebei 4. számú tjkvben A. I. 2—7. sorsz. alatt felvett 1306 b., 1759 b., 2217/b., 2672/b., 3430/b. és 3884/b. hrsz. 6 hold területű szántóból Czrnianszki Bogolyub és Czrnianszki Lázárt megillető $\frac{3}{8}$ -adrészre 465 kor, ugyane tjkvben + 1. sorszám alatt felvett 4875. hrsz. 825 □-öl területű szőlőből ugyanazokat megillető és még el nem árverezett $\frac{1}{8}$ -adrészre 38 korona és ugyane tjkvben + 2. sorszám alatt felvett 4877/b. és 4778. hrsz. 5 hold szőlő- és házból ugyanazokat megillető és még el nem árverezett $\frac{1}{8}$ -adrészre 272 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 13. (tizenharmadik) napjának d. e. 10 órájkor Felsőttebe községhezánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§., 1908: XL. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyesíteni. (1908: XL. t. c. 25. §.)

Kelt Nagybeeskereken, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi március hó 15. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Pénz!

Törlesztéses jelzálogkölcset

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekebelezési váltókölcset legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

== folyósítok. ==

Ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

— Ügynökök díjaztatnak. —

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodaja:

Nagybecskerek, Szerb templom-utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318.

Telefonszám 318.

Bánlak község elöljáróságától.

447—914. szám.

629—2.1

Hirdetmény.

Bánlak község részéről közhírré tétetik, hogy a község határában az urbérbirtokosok tulajdonát képező mintegy 4000 hold területen gyakorlandó vadászati jog 6 (hat) egymás után következő évre 1914. évi június hó 4. napján délelőtt 9 órakor a község háza tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadják.

Kikiáltási ár 140 korona, mely összeg bánatpénzként azonnal befizetendő.

Árverési és bérleti feltételek a község háza jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Bánlak, 1914. évi május hó 16-án.

Elöljáróság.

Nyomdásztanonc

aki legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett, fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553—x.7

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. 617—1.1
1853—1914. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

Nagybecskereki Népbank Részvénytársulat nagybecskereki cég végrehajthatónak Pillinger Sz. Jánosné Rózsa Mária végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 913 korona 56 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Nagybecskerek községben fekvő s a nagybecskereki 323 sz. tjkvben A. I. 1. sorszám alatt foglalt 587—588. hrsz. 320 □-öl beltelekből és a rajta épült 351. sz. házból Pillinger Sz. Jánosné szül. Rózsa Mária-t megillető felerészre 2052 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 12. napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (törvényház, földszint, 25. ajtószám) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttéknél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttéknél átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árban magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1914. évi február hó 28. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K.
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K.
egy próbáüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bővebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.
Nagyobb megrendelésnél árengedmény.

435—x.25

Tűzoltófecskenő eladó.

A mokri önkéntes tűzoltótestület kedvező ár mellett hajlandó eladni az alig 3—4 tüzesetnél használt tűzoltósági mozdonyfecskenőjét 100 m³/m hengerrel és lekaphozható előkocsival, a budapesti szivattyu és gépgyár r.-t. gyártmánya, — a fecskenő jókarban van és városi vagy gyári tűzoltóságnak igen alkalmas gép volna. Bővebb a paracsnokságtól megtudható.

618—3.3

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. 593—1.1
5139—914. szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

Pollinger János és társa végrehajthatónak Ballai Ferenc és társai végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a Temesvári Bank és Kereskedelmi Rt. kérelmére az újabb árverést 1220 korona tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Törzsudvarnok községben fekvő s a törzsudvarnoki 267. számú tjkvben A. + 1. sor., 478/152—215. hrszamu 4 hold 1380 □-öl területű szántóra 2500 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 26. napján délelőtt 10 1/2 órakor fogják Törzsudvarnok község házában megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirosban a kiküldöttéknél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttéknél átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§-ai, 1908: XLI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árban magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Nagybecskerek, 1914. évi május hó 4. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.